

Zlatý roh

Zpravodaj Starého Města pod Sněžníkem

Září 2020

roč. XXVI

č. 9

8Kč

Mezinárodní výstup na Králický Sněžník a Pochod k prameni Moravy

Tentokrát ve slavnostním a za účasti mnoha partnerů

Letošní ročník Mezinárodního výstupu na Králický Sněžník a Pochodu k prameni Moravy rozhodně nezapadne, přestože není jubilejní, ani první, ani poslední. Stal se ovšem součástí většího projektu - **Česko-polská Hřebenovka - východní část** a především jeho slavnostním ukončením. Proto se letošní ročník koná pod záštitou hned tří krajů a několika měst. Můžete se tak těšit na spoustu zajímavostí a doprovodných aktivit. Výstup se bude konat **5. září 2020** a jako vždy bude slavnostně zahájen na Návrší v 9.00 hodin. Na Návrší všechny zájemce dopraví autobus, který odjíždí z náměstí a od nádraží v 8.30/8.35, 9.30/9.35 a v 10.30/10.35 hodin.

Na co se můžete těšit?

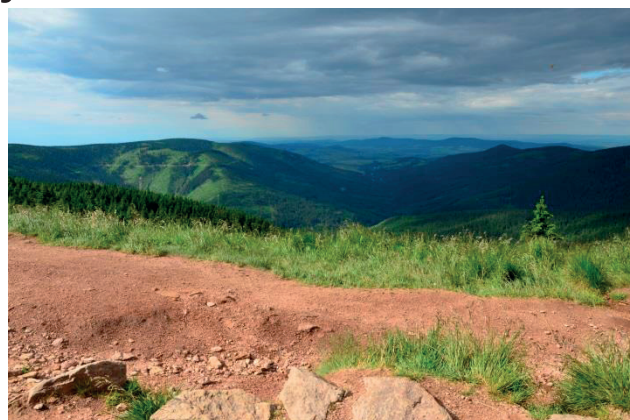
Na Návrší budou připraveny soutěže pro děti i dospělé, ochutnávky regionálních českých i polských produktů, program pro děti či fotokoutek. Na cestě do Sedla pod Králickým Sněžníkem budou připraveny úkoly formou kvízu s drobnými odměnami.

V odbočce do Sedla bude stát tradiční stánek kultury s občerstvením a s koláčky a polskými koblížky. Setkáme se v tomto místě opět po roce i s místním divadelním spolkem **Jeseníky divadelní**, který pro účastníky akce chystá malý divadelní exkurz do života turistiky v našem regionu. A potom už vzhůru na Králický Sněžník kolem sošky sluněte a Pramenu řeky Moravy. Společné setkání na vrcholu Králického Sněžníku bude v 13.00 hodin.

Kdo si netroufne na samotný vrchol Králického Sněžníku, může se s dětmi pohodlně projít z Návrší do odbočky do Sedla. Je to cca 2 km mírného stoupání. Po cestě se dospělí i děti zabaví různými zajímavými úkoly, v odbočce do Sedla mohou zhlédnout divadlo, dát si koláček nebo koblížek a pak se mohou vrátit zpět na Návrší a odtud autobusem do Starého Města.

V čem je letošní ročník výjimečný?

V letošním roce se Mezinárodní výstup na Králický Sněžník a Pochod

k Pramenu řeky Moravy stal součástí ukončení projektu **„Česko-polská Hřebenovka - východní část“**. Vedoucím partnerem projektu je Euroregionu Glacensis a partnery projektu Královéhradecký, Pardubický a Olomoucký kraj a dále 13 měst a sdružení z Čech i Polska.

Projekt je zaměřen na obnovení historické dálkové turistické trasy s několika

rozhledny vzniknou na nových místech. Vzniknou tak rozhledny např. na Velké Deštné, v Olešnici, na polské straně Rozhledna na Vrchmezí, Rozhledna na Czerncu, na Kladské hoře a další. Kromě rozhleden budou vybudovány na trase dvě infocentra, parkoviště a obnoven Jánský most v Neratově. Celkově trasa dosahuje délky 589m. K dispozici bude dostatečné množství map, které budou informovat o této trase včetně přechodů a propojek do Polska a zajímavostí, které na Vás na trase budou čekat. Původně byla součástí vlajkového projektu Hřebenovky i obnova věže na Králickém Sněžníku. Pro svou jedinečnost a také finanční náročnost se po úvaze stala předmětem samostatného česko-polského projektu.

propojeními přes hranici pod společnou značkou **Hřebenovka**. Jednou z nosných aktivit projektu je speciální proznačení hřebenových tras, výstavba 11 rozhleden, z toho 8 bude historickým obnovením zaniklých rozhleden a tři

Čarodějky v kuchyni představí své umění v náhradním termínu

Původní březnový termín, ve kterém Pražské divadlo Metro mělo uvést v kulturním domě brilantní komedii **Čarodějky v kuchyni** od kanadské autorky Caroline Smith, byl, stejně jako všechna divadelní představení, díky epidemiologické situaci v jarních měsících, zrušen. Naštěstí se situace následně uvolnila, a tak konečně přišel čas i pro staroměstské divadelní nadšence. Představení **Čarodějky v kuchyni** se dočkalo náhradního termínu,

a to **30. září v 19.00**. Pokud tedy máte rádi herecké výkony **Veroniky Žilkové, Michaely Dolinové, Vincenta Navrátila, Ladislava Ondřeje či Milana Duchka**, přijďte se podívat na úspěšnou divadelní hru, ve které autorka zavede diváky do prostředí televizního natáčení cooking show, kde si jdou po krku dvě kulinářské hvězdy Veronika Žilková a Michaela Dolinová. Obě „nabroušené hvězdy od plotny“ má udržet na

uzdě režisér televizního přenosu za vydatné pomoci asistenta režie.

Kdo koho utáhne na vařené nudli? Je špikovací jehla dobrá zbraň? Co "dobrého" si dámy naservírují? To všechno se dozvíte, když tuto brilantní komedii zhlédnete. Ti, co si pone-

chali původní vstupenky, mají vystaráno; ostatní si ještě stále můžou zakoupit lístky v místním Informačním centru. (red)

Co provedl Covid-19 s naším fotbalem a co nás čeká v nové sezóně

V minulých měsících do našeho života výrazně zasáhlo omezení způsobené onemocněním Covid-19. Omezení se dotklo samozřejmě i oblasti sportu. Chtěli bychom naše čtenáře informovat o tom, jak tato omezení zasáhla náš fotbalový oddíl. Jak probíhala (nebo spíše neprobíhala) letošní jarní sezona a co nás, fanoušky, čeká na podzim. Bude se hrát? Máme se na co těšit?

A zde je odpověď toho nejpovolanějšího, Petra Pacala:

Sezóna 2019/2020 byla poznamenána nemocí COVID-19. Jistě si všichni vybavíte opatření, která byla v celé republice zavedena a dotkla se i našeho mužstva a fotbalu obecně. Sezóna 2019/2020 byla předčasně ukončena v dubnu 2020 s tím, že nikdo nesestoupil ani nepostoupil, a umístění bylo ponecháno po odehraných čtrnácti podzimních kolech. Pro nás to znamenalo ko-

nečné 11. místo v soutěži okresního přeboru. Stejně byly ukončeny i všechny mládežnické soutěže, kde jsme měli přihlášená dvě mužstva starší přípravky a mužstvo starších žáků.

Do normálního života se fotbal začal vracet až v průběhu června 2020, a tak jsme i my využili možnost sehrát alespoň přátelská utkání s následujícími soupeři a výsledky:

TJ Baník Staré Město - TJ Jiskra 2008 (Červená Voda) 4:5 (4:1)

Sokol Malá Morava - TJ Baník Staré Město 1:8 (1:3)

TJ Baník Staré Město - Ruda nad Moravou 4:4 (4:1)

Spartak Loučná - TJ Baník Staré Město 5:2 (4:0)

Do nové sezóny vstupujeme s lehce pozměněným kádrem. Už v zimní pauze se rozhodl odejít Michal Klemsa do Lesnice, která hraje I. A třídu. Vašek Langr přestoupil zpět do Pňovic, kam se v minulosti

přestěhoval. Oproti kádru, který hrál I. B třídu, je to tedy ztráta čtyř hráčů - Miroslav Rohon (Rapotín), Jaroslav Klemsa (Rapotín), Michal Klemsa a Václav Langr. Co k tomu dodat. Pro mužstvo, které je odkázané téměř výhradně na své odchovance, je to citelná ztráta. Některé odchody lze pochopit, jiné ne.

Teď ale pár pozitivních informací. Do této sezóny se vrací po zranění Petr Pelech, který pro nás bude výrazná posila, což ukázal už v přípravných zápasech. Dále se snažíme domluvit přestup Václava Fantišáka, který zde začal pracovat a projevil zájem za nás hrát. Sice nebude na všechny zápasy, ale je to hráč, který hrál I. A třídu a svoji kvalitu ukázal v přípravných zápasech. K mužstvu se připojili i mladší kluci, které jsme měli v mládeži ve Velkých Losínách. Je to Matěj Páleník, Ondra Páleník a Patrik Doné. Zbylý kádr zůstal beze změny.

I když jsem na začátku psal, že nikdo nesestoupil ani nepostoupil, přesto bude mít okresní přebor pro tuto sezónu dvě změny. Leština dobrovolně přihlásila okresní přebor místo I.B třídy a uvolněnou pozici v I.B třídě doplnila SK Zvole, které vyhrála podzimní část zrušeného ročníku. Naopak okresní přebor odhlásila Libivá, kterou nahradila Oskava.

Mládež TJ Baník Staré Město má také novinky. Do nové sezóny máme přihlášená dvě mužstva. Mladší žáky pod vedením Petra Pacala a starší žáky pod vedením Michala Klemsy. Bohužel na poslední chvíli jsme museli odhlásit mužstvo přípravky, neboť Jaroslav Klemsa kvůli časové zaneprázdněnosti skončil s trénováním a nedokázali jsme včas sehnat náhradu. Děti, i ty nejmenší, mohou ale u nás i nadále trénovat, soutěž budou hrát až příští rok. (Pacal, red)

Knižní tip na září ...

Autor: Květoslav Growka

Název knihy: Rychlebské hory a podhůří v proměnách staletí

Kniha představuje dnes znovuobjevené pohoří na státní hranici mezi Českem a Polskem (do roku 1945 Německem) a zemské hranici mezi Moravou a Slezskem na 482 pohlednicích a fotografiích od 80. let 19. století. Byla to doba rozkvětu lázeňství a turistiky, kdy především vyšší a střední vrstvy využívaly volného času k rousseauovskému návratu k přírodě. Pro místní obyvatele znamenali turisté obživu. Proto nejen města a obce, ale i obchodníci a hostinští vydávali pohlednice pro povzbuzení cizineckého ruchu. Čtenář projde Rychleby od

jejich moravského úbočí přes Ramzovské sedlo do Českého Slezska. Podívá se na osídlení pod Sokolským hřbetem až do Žulovské pahorkatiny a bude pokračovat po hlavním hřbetu k severu kopírující státní hranici. Ta byla do roku 1945 přece jen prostupnější, takže nahlédne i do tehdy německých turistických destinací. Oblouk putování ukončí v podhůří přecházejícím do Vidnavské nížiny. (red)

KINO SNĚŽNÍK V MĚSÍCI ZÁŘÍ NEPROMÍTÁ!!!

Další vzdělávání je in - ať už v kurzech nebo v rámci univerzity třetího věku

To druhé vám nabízí i Staré Město

Září je jako pokaždé symbolem návratu do školních lavic. Pro ty, co už mají povinnou školní docházku dávno za sebou, to nemusí být jinak. Okolní města, jako jsou Šumperk, Jeseník nebo Zábřeh nabízejí spoustu možností, jak zlepšit své znalosti cizích jazyků, prohloubit své znalosti v různých odvětvích jako účetnictví (Agentura Legis v Šumperku), ale v kurzu jsou i takové vzdělávací akce, které vám pomohou se rozvíjet výtvarně (např. Magdalena Gieslová v Šumperku), kreativně (patchworku atd.), ve zpracování potravin (např. kurz kvašené zeleniny aj. v Šumperku) a spoustu dalších (kurzy sebekoučinky, time managementu, paměťových metod atd. – kurzs.cz).

Chcete-li se vzdělávat, najít nový zajímavý objekt svého zájmu a přitom všem zažít příjemná setkání či zajímavé zážitky, ale zároveň nemůžete nebo nechcete dojíždět, pak takovou možnost nabízí i místní virtuální univerzita třetího věku, která již několik let otevírá své kurzy ve Starém Městě pro ty, co se nebojí se ještě v životě leccos nového naučit a zjistit a přitom nakonec i získat osvědčení o univerzitním celoživotním vzdělávání. Jedinou nevýhodou může být, že univerzita třetího věku je určena pouze pro ty, kteří mají důchodový věk, popřípadě jsou v důchodu invalidním.

Univerzita každý semestr nabízí několik kurzů z různých odvětví, z nichž si studenti vyberou a shodnou se na tom, který budou daný semestr studovat. V zimním semestru školního roku 2020/2021 budou naši studenti pokračovat v kurzu Dějiny oděvní kultury.

Pokud máte zájem se ke studentům přidat, stačí v průběhu září kontaktovat staroměstskou garantku studia paní Alenu Windovou. První hodiny proběhnou v kulturním domě na přelomu září a října. A protože je to univerzita virtuální, výuka probíhá vždy v blocích, ve kterých si vyslechnete přednášku odborných vyučujících z České zemědělské univerzity v Praze, a poté již pracujete s materiály, které dostanete, v pohodlí vašeho domova, prostřednictvím internetu. (red)

PŘEHLED KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ V MĚSÍCI ZÁŘÍ

LAURA A JEJÍ TYGŘI

Místo: KD Šumperk

Datum: 18. září od 19. 30 hodin

Česká rocková skupina Laura a její tygři působí na naší hudební scéně již 35 let. V šumperském kulturáku toto výročí oslaví koncertem společně se svými fanoušky. Vstupné na stání v předprodeji 250 Kč, v den akce 280 Kč.

TOMÍK NA CESTÁCH

Místo: KD Šumperk

Datum: 23. září od 17:30 hodin

Cestovatel Tomáš Vejmla alias Tomík na cestách se vydal na další neskutečnou cestu. Tentokrát vyrazil s TUKTUKEM Z THAJSKA PŘES PŮL SVĚTA AŽ NA MORAVU! Bez jakýchkoli zkušeností se úplně sám vydal s tímto starým vůzkem na roční cestu přes půl světa. Projel 13000 km přes Thajsko, Myanmar, Indii, Nepál, Írán, Turecko, Bulharsko, Srbsko, Maďarsko a Slovensko, až jej do roka a do dne dotlačil na Moravu. Vstupné v předprodeji 90,- Kč, na místě 120,- Kč.

PROHLÍDKA ZÁBŘEŽSKÉHO ZÁMKU

Místo: Zábřeh

Datum: 12. září

Komentovaná prohlídka v rámci Dnů evropského kulturního dědictví. Památka bude přístupná od 10 do 12 a od 14 do 16 hodin, vstup zdarma. Odpovědná osoba František John, tel. 734 602 787.

VÁCLAV NECKÁŘ – 65 LET NA SCÉNĚ

Místo: Zábřeh

Datum: 17. září od 19 hodin

Exkluzivní koncert legendy české popmusic Václava Neckáře a jeho kapely Bacily. Mistr Neckář slaví neuvěřitelných 65 let na hudební scéně. Atmosféru a sílu jeho písní umocní smyčcové kvarteto. Vstupné: 390,-, 440,-, 490,- a 540,- Kč.

STRAŠITELNÝ ZÁMEK

Místo: Zámek Jánský vrch u Javorníku

Datum: 25. – 26. září

V tento večer mají na zámku sešlost roztočivě strašidelné bytosti... Přijďte na nevšední prohlídku nočním zámkem, překonejte nástrahy a zažijte dobrodružství... První prohlídka v 18 hodin a další po 15 min., poslední prohlídka ve 21 hod. www.zamek-janskyvrch.cz

ZASTAVIT ČAS – JINDŘICH ŠTREIT

Místo: KD Zábřeh

Datum: 24. září od 19 hodin

Povídání o tom, co na fotografiích není... Komponovaný pořad světově uznávaného fotografa, profesora Jindřicha Štreita, o jeho díle. Mluvené slovo, fotografie a to vše proložené písničkami olomouckého písničkáře Nosláva.

Ještě jeden poslední POHLED, myslím, že potřebný

V letošním roce vyšla v Šumperku kniha bývalého šumperského textiláka, amatéra historika, zakladatele městského archivu a kronikáře Franze Harrera, která byla poprvé vydána v roce 1923 pod názvem *Geschichte der Stadt Mährisch Schönberg*. Knihu poměrně překvapivě vydal Šumperský okrašlovací spolek z iniciativy svého předsedy Radovana Auera. Pro překlad byla použita reedice knihy z roku 1952, která vyšla už ve Fuldě v NSR a doplněná kapitolou Česká perioda o Šumperku v letech 1919 až 1938. Vydání knihy zřejmě nebylo zcela v souladu s názory místních orgánů či organizací a některých jednotlivců, jak o tom svědčí např. články z doby přípravy vydání v 9. čísle Sborníku Okresního archivu v roce 2017, ale i vyjádření překladatelky Evy Hudcové v knize samé, že s nabídkou

překlada souhlasila, „... a to i s vědomím, že akademická obec k projektu přistupuje převážně rezervovaně, či odmítavě“, nebo téměř dvoustránkový seznam jmen dárců finančních příspěvků potřebných na vydání knihy.

Když jsem se s obsahem knihy seznámil, došel jsem k závěru, že vydání překladu bylo v době současné absence jakýchkoliv dějin města potřebným skutkem navzdory tomu, že všechny kritické připomínky vznesené proti jsou obsahově zcela opodstatněné. Při čtení mě však napadla ještě jedna věc, a proto o tom do Zlatého rohu píšu. Chtěl bych Staroměstským sdělit, že i my máme svého „Harrera“, své staroměstské dějiny z té doby. Nikdo o tom ale neví, protože na rozdíl od Šumperka nevyšla tato naše historie knižně, ale pouze časopisecky. Ve 40 číslech časopisu Sude-

tenbote v letech 1928 a 1929. A já jsem si na to až při čtení těch šumperských dějin vzpomněl.

Muzejní a vlastivědná společnost Brno a Vědecká knihovna Olomouc vydaly v roce 2002 v Brně Bibliografii okresu Šumperk, kterou sestavily Emilie Dohnalová a Eva Musilová. Kniha o 439 stranách obsahuje 8987 hesel různých novinových a časopiseckých textů o Šumperku, jednak obecně podle různých oborů, jednak místopisně podle obcí a měst. Pod číslem 7215 na straně 287, kde jsou články ze Starého Města, můžeme číst: *Geschichte der Bergstadt Mähr.-Altstadt. Sudetenbote*, 1, 1928, č. 88 – 104, *Sudetenbote*, 2, 1929, č. 1 – 23. Knihu jsem objevil až v roce 2007, koupil ji pro potřeby města a nechal zainventovat do městské knihovny, kde je dodnes. Zároveň jsem Městskou středisko-

vou knihovnu v Hanušovicích požádal, aby pro nás zkušebně u Vědecké knihovny Olomouc zajistila tři vybrané texty. Jednalo se o krátké jedno či dvoustránkové články. Texty jsem dostal – jeden byl český-kontrolní, další dva německé / č. 7202 - Staré Město v době Lucemburků, č. 7232 - Radnice ve Starém Městě/. Byly z let 1930 a 1911. Už jsem je ale nedokázal nechat přeložit.

Myslím, že by se ve Starém Městě mělo vědět, že máme také vlastní a tiskem vydané dějiny, i když jsou „jen“ ve 40 číslech dobového časopisu *Sudetenbote*, a ne v jedné knize. A že by se měl najít někdo, kdo by ty texty dokázal získat, pracovat s nimi a pomohl všem, kdo se o historii regionu zajímají, získat další poznatky o naší minulosti. Byl bych rád, kdyby se to podařilo. Ze Šumperka zdraví V. Černý

INZERCE

PRODEJ CHOVNÉ DRŮBEŽE

/z veterinárně kontrolovaných chovů, které zaručují kvalitu a vysokou užitkovost/

17,30h Staré Město pod Sněžníkem

/parkoviště za radnicí/

Prodej 17.9.2020

Kuřice černé, červené, kropenaté

stáří: 12-18týd. cena: 140-200,-Kč

Kuřice bílé /nesou bílá vejce/

stáří: 12-18týd. cena: 140-200,-Kč

Kuřice sussex /hnědá vejce, vysoká užitkovost/

stáří: 12-18týd. cena: 140-200,-Kč

Chovní kohoutci

stáří: 12-18týd. cena: 140-200,-Kč

Info a objednávky: **Gallus Extra s.r.o., tel. 567 212 754, 567 214 502, mob. 731 701 331, 734 833 158**

volejte po-pá 7-15h!

email: info@prodej-drubeze.cz, www.prodej-drubeze.cz

Vinotéka pod Sněžníkem

(u penzionu Windy)

Nově možnost využít posezení - bez obsluhy

Prodej čepovaného vína k posezení (chlazené). i s sebou do kelímku - na cestu.

Lahvová vína (pálava polosladká, biovíno, ovocné víno...)

Zákusky, objednávky dortů, zmrzlina, cukrovinky, nealko, káva...

Prodej regionálních produktů - med, medovina, džemy, bylinné sirupy, pečené čaje...

Najdete nás na Facebooku: Vinotéka pod Sněžníkem, zde vkládáme aktuální informace.

Těší se na Vás Eva Filipčíková

(Jsme vinotéka-krámek-cukrárna)

To jsme my

Jak Rumunští Slováci zakotvili v Česku

Až do doby slovenské kolonizace na konci 18. a v první pol. 19. stol. pokrýval rudohorské kopce na území dnešního Rumunska prales. Tehdejší majitelé místní půdy (hrabě Barányi, baron Bánffy a Kereszegi, hrabě Batthyányi) usilovali o její hospodářské využití, a tak začali přivádět na svá panství rodiny z Horních Uher, tj. ze Slovenska. Osadníkům bylo slíbeno dřevo na stavbu domu a všechna půda, kterou si v pralese dovedou vykloučit. Na vrších tak vznikly velice rozlehle obce kopaničářského typu, z nichž nejrozsáhlejší, Gemelčička, odkud mimochodem pocházejí i mnozí staroměstští dosídlenci, má rozlohu zhruba 47 km². Chalupy byly postaveny ve vzdálenosti i několika set metrů od sebe a naprostá většina z nich byla ještě o století později dřevěných, krytých slámou, rákosou nebo šindelem, popřípadě byly z „nabíjané“ hlíny. (Urban, 1930.) Existují různé prameny a názory na časové zařazení slovenské kolonizace, nicméně Gemelčička (Făgetu, dříve Valea Ungurului, Mađarpotok), která je pro nás z pochopitelných důvodů v tento okamžik středem zájmu, byla údajně obsazena slovenskými zemědělci mezi lety 1811-1817. Tato data uvádí většina dřívějších zdrojů, poslední studie se ovšem přiklání k hlavnímu osídlování Gemelčičky až ve 30. letech 19. století. Do té doby se jednalo spíše o několik rodin pracujících v místní draslárně. (Ocelák 2017). Většina rodin pocházela ze středoslovenské oblasti (kterou dříve ovšem dosídlili obyvatelé z Kysucké a Oravské oblasti). Toliko k historii příchodu. Proč se

ale o pár generací později tyto rodiny, jejichž tradice, zvyky, či jazyk zůstaly díky velké izolovanosti v rudohorské oblasti prakticky nezměněny, vrátily – ne zpět, ale do české části tehdejšího Československa? Velká část (z údajných 40 tisíc rumunských Slováků se rozhodlo pro reemigraci zhruba 21 tisíc z nich) dosídlila oblast Šumavy, další byli dosídlení do severních Čech, a část si našla domov na severní Moravě.

V první fázi šlo o reemigraci spontánní, v letech 1945–1946 se stovky rudohorských rodin dostávaly různými způsoby na Slovensko, kde se toužily usadit. Zde se pro ně ale nedostávalo volných usedlostí. Slováci byli proto nuceni pokračovat do českého a moravského pohraničí, kde měli naději na získání zkonfiskovaného majetku. V prosinci 1946 bylo v českých zemích již na 700 rodin. Nelegální reemigranti se jen s obtížemi domáhali přidělení očekávaného majetku a stávali se často námezdními dělníky. Černá reemigrace byla pro československý stát nevýhodná, neboť znamenala zanechání dosavadního reemigrantova majetku rumunským úřadům. Vláda měla tedy zájem na rychlém uzavření dohody o reemigraci s Rumunskem.

V červenci 1946 byl podepsán protokol a v srpnu zřízena přesídlovací komise. Vzhledem k dosud uzavřené dohodě o vyrovnání zanechaného majetku a vzhledem k potřebě námezdních sil v českém pohraničí se nejdříve počítalo s transferem nemajetných rodin a osob hlásících se do námezdního poměru. Teprve později měli přijít na řadu malorolníci, kteří byli

po nějakou dobu udržováni v naději, že v nové vlasti obdrží ekvivalent půdy zanechané v Rumunsku.

První dva transporty do Československa vyjely v r. 1947. Během příštích dvou let následovaly tři desítky dalších. V Československu byli reemigranti rozvezeni do shromažďovacích středisek v Berouně, Chebu, Suchém Vrbném u Českých Budějovic a Šumperku, odtud pak rozmísťováni po pohraničí.

Jak těžké bylo splnutí s kulturně odlišnou novou vlastí? Rozhodně pro mnohé z nich ne jednoduché.

Gemelčička byla jednou z typických vrchařských obcí, ve kterých si obyvatelé díky odlehlosti uchovali své původní zvyky a vždy pevně udržovali své římskokatolické vyznání. Díky izolovanosti nebyli ovlivněni ani rumunským ani maďarským jazykem či kulturou. Nevýhodou polohy byla ovšem i vysoká negramotnost. Příkladem může být situace v samotné Gemelčičce, která měla jedinou školu, ke které náleželo množství osad i 20 km vzdálených, přičemž školní povinnost se rušila už pro docházkovou vzdálenost nad 3 km (Urban, 1930). A tak byl život rozdělen pouze mezi práci a náboženství, které sloužilo i pro komunitní život – slavila se spousta náboženských tradic – bethlehenské obcházení s představením, Sv. Lucie, Sv. Pavla, velikonoční oblévačka a další.

S prostým životem byla spojena i kuchyně – prostá a založená více na vaření než pečení. Velké události se slavily například vařením beraním masem, nesladkým a neplněným svátečním pečivem „chraplemi“, smaženými

„pampušky“ (koblihy), či oblíbenou „zakručanou kapustou“ (zelné listy plněné rýží a masem).

Po příchodu do Československa nebylo možné reemigranty přehlédnout i díky odlišnému oblákání. Ženy nosily bílé šátky, sukénky se zástěrami, popřípadě harusky (šála s třásněmi uvázaná kolem pasu s překřížením na hrudi); pánové zase nosili rajtky, krátké kabátky, popřípadě zimní kabáty z plstnatého světlého sukna. To vše, včetně jazykových odlišností a silné religiozity, vedlo zpočátku k nepochopení a vyčlenění rumunských Slováků z většinové české společnosti.

Všechno ve své rozdílnosti krásné, ale pro místní až podivuhodné, bohužel svou autentičností v průběhu následujících desetiletí začalo ztrácet – spolu se začleňováním se do běžného života v pohraničí a vzděláváním nové generace, ustoupilo tradiční oblákání, pomalu mizely náboženské tradice, víra se stávala pragmatičtější, i slovenský jazyk se logicky ve své původní podobě vytrácel. Jistě, kroje ani jazyk se nevrátí, ale inspirovat se prostotou a pevnými rodinnými vazbami, které rumunští Slováci vždy vyznávali, rozhodně stojí za zvážení... Pokrok je jistě příjemný a v mnohém přínosný, ale také nás okrádá o tradice, spojení s přítomností a sebou samými. Lidé z rumunských kopců jej dlouho neznali, ale do té doby také byli pevní ve své víře, pokoře i lásce. Rumunské hory nejsou a nebyly rájem, ale možná dovolily svým obyvatelům být blíž své podstatě. (Janoušková)

Rozhovor ... tentokrát s panem Urbanem Albertem, jaké je prožít život ve dvou různých zemích, jaké je přicházet o tradice, ale zároveň udržovat to nejdůležitější – rodinu...

Pan Urban Albert je ve svých 91 letech pamětníkem neuvěřitelných proměn společnosti ve 20. i 21. století. O to více, že pochází z velmi osobitých podmínek Rumunského Rudohoří a většinu dospělého života prožil v dalším svébytném prostředí dosídlených Sudet. Jen málo prostředí se může lišit více – tradice, náboženství a jen velmi málo pokroku na straně jedné a ztráta tradičních hodnot, odloučení od církve a snaha o pokrokovost na straně druhé... Snad jen jedno měly obě části života společné. Že v Rumunsku i Česku se vždy cítil Slovákem, přestože na Slovensku vlastně nikdy nežil...

Vyprávěli vaši rodiče nebo prarodiče někdy o tom, odkud ze Slovenska pocházeli?

Možná si o tom vyprávěli, ostatně vyprávělo se hodně a různé věci, ale právě toto si z vyprávění nikdy nepamatuji.

Odkud přesně z rumunských hor pocházíte? Vy jste z Gemelčičky?

Úplně přesně je to Varatik, Gemelčička byla složena z takových malinkých osad. A sousedé od sebe bydleli i několik kilometrů.

Jak vypadal život v rumunských horách?

Žili jsme v takové malé chalupě, nás bylo sedm dětí. Moji rodiče dělali na svém hospodářství a přes sezonu chodili chlapi na žně. Buď je ti velcí hospodáři pozvali, nebo se chlapi ozvali sami, když věděli, že přišel čas.

Někde jsem četla, že muži odcházeli i na delší dobu třeba pracovat do lesa...?

No, třeba i na deset týdnů odcházeli do lesa a těžili dřevo a dělali třeba takové ty pražce pod koleje. Oni už to uměli fakt dobře, měli takové ty široké sekery a všechno dělali ručně.

A ženy pak zvládaly hospodářství a často i hodně dětí samy...

To jo, ale nás nebylo moc. Nás bylo jenom sedm – čtyři

bratři a tři sestry. Ta nejstarší nebyla vlastní, protože mamince umřel první muž v první světové válce.

To bylo docela náročné – všichni v takové chalupce. I když dítě si takové věci asi neuvědomuje...

Nám to nepřišlo. Chlapi třeba udělali takovou postýlku, která se vždycky vytáhla zpod postele, a na tom jsme spali. A v létě se samozřejmě spalo v seně na půdě, a tak.

Jaké bylo žít v zemi, jejímž jazykem jste nemluvili? Setkávali jste se s Rumuny nebo byly vesnice jako Gemelčička čistě slovenské?

Tam žili jen Slováci. Ale s Rumuny jsme se stýkali, protože tam nahoře u nás měli půdu, kde hospodařili ve velkém, a my jsme jim tam chodili pomáhat sekat trávu, sušit seno a tak.

A uměl jste tedy rumunsky?

Moc ne, ale trochu na domluvu ano. I manželka uměla, a taky trochu maďarsky.

Rumunští Slováci byli velmi věřící a spoustu tradic v průběhu roku se prý vázalo na církevní svátky. Vzpomenete si na některé?

Třeba betlehemská – to jsme chodili o Štědrým dnu po barácích, zpívaly se

koledy, chodilo nás pět a nosili jsme třeba takové vysoké čepice a mašle. Nosili jsme takový kostelík a do toho se vybíraly peníze na kostel. Nebo jiní chodili Dorotášskou – oni taky koledovali, ale měli pro změnu nevěstu a čerta a mívali vojenské uniformy – to bylo taky moc hezké. (pan Albert přidal k dobru z hlavy i pár veršů o Dorotě...)

A jak vypadaly Velikonoce?

Chodili jsme na oblévačku – chlapi polévají holky vodou. A v pondělí zas mohly polévat holky kluky. Jednou, to už bylo tady, jsme se potom v práci zlili navzájem, že jsme byli mokří úplně všichni.

A jak vypadal Štědrý den? Někde jsem četla, že jste měli na Štědrý den spoustu jídel. A prý se začínalo stroužkem česneku...

To začínalo (směje se). I našim dětem jsme to dávali. A pak se dělalo spoustu různého jídla – med, kaše, chleba, polévka. Hlavní byly takové opékance – to bylo pečené těsto, které se pak rozlámalo na kousky (pozn. red. někde toto jídlo nazývali bobálky a podávali s mákem). Ale nikdy jsme nemívali maso – maximálně heringa – Štědrý den je prostě bez masa. Celý život.

Jaké jídlo se vám ještě vybaví?

Zakrúcaná kapusta (pozn. red. plněné zelné listy, které dělají Albertovi s uzeným masem) nebo chraple. Ty dělají ženský pořád, třeba na pouti je dávají u kostela.

Jak to bylo v horách se školou?

Tam se nechodilo tak jak tady. Přes léto vůbec, to se pracovalo na polích. No a v zimě se zase neprohrnovaly cesty. Navíc jsme to měli do školy tak pět kilometrů. A tak, kdo chodil víc, uměl prostě víc, kdo míň, ten uměl číst a psát míň. Některí se učili, až když přijeli sem. Tady byla taková večerní škola pro dospělé.

Jak probíhala válka ve vaší oblasti?

Samotná válka tolik znát nebyla, ale chvíli během války jsme patřili k Maďarsku a mnoho místních mužů muselo narukovat do maďarské armády. Můj bratr taky narukoval a sloužil nějakou dobu v Pecsí (pozn. red. Maďarsko). Pak je tam chytli Rusové a odvedli je do zajetí do Ruska. Odtamtud se pak nakonec vrátil domů. Spousta z nich se ale nevrátila. Z Gemelčičky se nevrátilo třeba sedm lidí, a to byla hodně malá vesnice.

Jak jste se po válce dozvěděli o možnosti jít

do Československa a proč jste se rozhodli odejít?

Oni tam z letadel shazovali letáky, kde popisovali co a jak, a co všechno máme za možnosti. No moc těch slibů tady nesplnili. V té době už potřebovali

v Československu lidi, protože po Němcích zůstala pole. My jsme taky nešli všichni hned, ale natřikrát. Nejdřív odešli dva bráchové a nevlastní sestra, asi za dva měsíce jsem šel já a sestra. A naši přišli za námi s nejmladšíma až asi za dva roky.

Proč jste jako Slováci nemířili přímo na Slovensko?

Oni tam před námi někteří šli, protože se slibovalo, že se bude rozdělovat půda. Ale to se nestalo, tak někteří šli do Čech. Můj švagr tam jel z Hynčic taky, ale pak se vrátil.

Když jste přijeli do Čech, jak snadné bylo dorozumět se? Přeci jen slovenština, kterou jste mluvili, nebyla už úplně slovenština, kterou se mluvilo běžně v poválečné době?

No, to nebylo jednoduché. Snaší řeči tady byly na začátku potíže. Ale už tady byli před námi nějakí Slováci, a tak třeba prodavači už nám rozuměli. Ale moc si podobná naše slovenština stou, kterou se tu tehdy mluvilo, nebyla.

A co dnes – zvládl byste ještě tu vaši původní slovenštinu? Přeci jen už mluvíte více česky než slovensky.

Už moc ne, někdy si třeba pouštím mši ve slovenštině, a tomu samozřejmě rozumím. I té staré bych určitě ještě rozuměl. Ale mluvit asi ne.

Kam jste vlastně do Čech dorazili? A jak jste se sem dostali?

My jsme přijeli do Šumperka. Tam nás přidělili do továrny do Losin. Ale moje sestra brečela, že nechtěla. A zrovna kolem šel správce z Hynčic a ptal se, proč ta holka brečí. Tak jsem řekl, že nechce do Losin a on řekl, že můžeme jet s ním do Hynčic. A za nějakou dobu se vzali. Mezitím ti starší bráchové byli v Čechách, tak jsme jim poslali telegram a oni pak přijeli za námi. A za nějakou dobu jsme se odstěhovali do Chrastic. V té době tam byla většina Bulharů.

A s manželkou jste se seznámili až tady nebo jste se znali už z Rumunska?

Ne, až tady. Tam jsme se neznali. Tady jsme se potkali poprvé v Pekařově. Tam dosídlili její rodiče.

Jak dlouho vám vydržely po příchodu sem ty tradice a zvyky, které jste dodržovali v Rumunsku?

No, třeba Betlehemska, to jsme šli jednou i s manželkou, ale asi jenom jednou. Oni tady na to ty lidi nebyli zvyklí, a tak jsme toho nechali. Ale na oblévačku jsem chodil ještě, když už jsem byl ženatý.

A co kroje (pozn.red. popis krojů je v úvodním článku)?

Manželka ho sundala brzy po svatbě, možná jako jedna z prvních, ale třeba moje maminka ho nosila až do smrti.

Nebylo vám líto, že ty tradice, ve kterých jste vyrostli, tak brzy z vašich životů tady zmizely?

My jsme prostě věděli, že to, co bylo dřív, už tak nikdy nebude. Tak jsme to tak brali.

Vy jste se později ještě do Rumunska s rodinou vypravil, že?

Byl jsem tam dvakrát. Naposledy, když mi umřela žena. Já bych se tam rád ještě podíval znova, ale už bych to těžko snášel, už na tu cestu nemám tolik síly, bolí mě nohy a je to přece jen dlouhá cesta autem.

Jak to vypadá v Gemelčičce dnes? Žijí tam už i Rumuni, nebo je to pořád slovenská osada?

Dneska už se tam žení a vdávají různě. Když jsme tam byli, zrovna tam byla svatba, myslím, že on byl Slovák, ona Rumunka. To za nás neexistovalo, že by si vzal Slovák Rumunku.

Nosí tam dneska ještě kroje?

Jo, ještě takové ty staré babky.

A domluvíte se tam dneska normálně? Přeci jenom už mluvíte spíše česky?

Ale jo, pořád to trochu jde.

Máte tam ještě pořád nějaké příbuzné nebo třeba kamarády z dětství?

Ještě ano, moc už jich není, ale v kostele jsme jich pár potkali, když jsme tam byli poprvé (pozn. red. Alberto-vi navštívili Gemelčičku v r. 1966 a 2012). Ono, teď už těch lidí tam taky tolik není. Hodně mladých se stěhuje do dolin, co by tam nahoře dělali.

Kde je váš domov?

Tam. V Rumunsku. Však se říká, že kde ses narodil, tam je tvůj domov.

Na co nejraději vzpomínáte z Rumunska?

Tam, víte, byl hodně těžký život, ale hezký. Lidi se uměli bavit - hodně se scházeli, zpívali. V zimě se chodilo po chalupách, dralo peří, drhla vlna a tak.

Líbilo se vám něco i po příjezdu do Čech?

Jo, že jsme byli tady všichni mladí a pohromadě. Dělali jsme spolu a bylo pořád veselo. A vždycky jsme se hodně navštěvovali. Každý den jsme třeba chodili na návštěvu k rodičům.

Však vy máte taky velkou rodinu, tak o návštěvy není nouze...

No, to jo. Tady když se v neděli všichni sejdou, tak je tu plno. A veselo. (Janoušková)

ZÁŘIJOVÉ VAŘENÍ

Chraple

V dnešním díle jsme se dozvěděli hned o několika zajímavých jídlech Rumunských Slováků. Jsou většinou jednoduchá a přitom výborná – což je ideální kombinace. Pojd'me se podívat tedy na ten snad nejjednodušší – chraple.

Ingredience: ¼ litru kefiru nebo zakysané smetany, hladká mouka, trocha prášku do pečiva

Postup: Do mísy nalijeme asi 1/4l zakysané smetany nebo kefiru a hladkou mouku s trochou kypřícího prášku. Mouky přidáme tolik, abychom vytvořili těsto, které můžeme na vále rozválet na placku asi 5 milimetrů silnou. Rádýlkem vykrajujeme kosočtverce, které uprostřed prořízneme a jeden cíp jím protáhneme. Nejlépe je péci ve fritovacím hrnci (více se jich tam vejde) nebo ve větším množství oleje. Můžeme posypat moučkovým cukrem. **Dobrou chuť!**

Z Hanušovic přes Staré Město až do Stronie Ślaskieho pohodlně a bez překážek

V městské kronice za rok 2017 jsme si mohli přečíst: „Dobrou zprávou je, že se Olomouckému hejtmanství podařilo získat dotaci na rekonstrukci silnice Hanušovice přes Staré Město až do Stříbrnic. Dokončuje se projekt, ale vážnou majetkoprávní vztahy, tj. výkup pozemků od soukromých vlastníků. Modernizaci cesty podpořila v červnu Evropská unie, o měsíc později potvrdil podporu také stát. Kraj tak ze svého rozpočtu zaplatí jen deset milionů korun z celkem stotřicetimilionové investice. Se stavbou mají cestáři začít v dubnu 2019, dokončení celé stavby je plánováno na rok 2020“. Ani největší optimisté této zprávě uveřejněné 2. prosince 2017 v Šumberském a Jesenickém deníku příliš nevěřili. Podobných slibů jsme slyšeli od roku 2010 hodně.

Dnes můžeme konstatovat: Velká investiční akce „II/446 Hanušovice – Nová Seninka“ (oficiální název: „**Přeshraniční dostupnost Hanušovice – Stronie Ślaskie (II/446 Hanušovice – Nová Seninka)**“) se blíží ke zdárnému konci.

Stavba byla po slibech a dlouhých přípravách zahájena v polovině roku 2019. Byla realizována v rámci česko-polského projektu „Přeshraniční dostupnost Hanušovice – Stronie Ślaskie“ a spolufinancována z programu Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014 – 2020. Náklady projektu z české strany činily cca 120 mil. Kč, dotace z fondu EU a státního rozpočtu pak cca 90 mil. Kč. Finančním objemem a rozsahem prací se stala druhou největší investiční akcí na území Starého Města v poválečné době.*

Zhotovitelem stavby se na základě výběrového řízení stalo sdružení „SWIETELSKY + KARETA“.

Součástí akce byla i obnova tří mostů v úseku Staré Město - Stříbrnice a vybudování nové opěrné zdi v ulici Bezručova a celkem čtyř nástupišť autobusových zastávek (Chrastice – rozcestí, Stříbrnice – rozcestí, sídliště Květná a Kunčice – rozcestí).

V druhé polovině srpna byly dokončovány práce na posledním úseku ze Starého Města k mostu do Stříbrnic. Byla položena finální asfaltová vrstva, následně byly řešeny tzv. „kosmetické úpravy“, tj. úpravy krajnice, obruby. Na počátku září budou osazena svodidla a dopravní značky. Současně bude realizována další etapa náhradní výsadby stromů za ty vykáčené.

V souladu se smlouvou o dílo mezi investorem (Olomouckým krajem) a zhotovitelem (sdružení „SWIETELSKY + KARETA“) bude stavba investorovi předána do 30. září. Následně bude zahájeno kolaudační řízení. Tento administrativní akt nebude mít zásadní vliv na provoz silnice v úseku mezi Starým Městem k odbočce do Stříbrnic.

*Poznámka redakce:

V roce 2005 se uskutečnila na území Starého Města svým rozsahem a nároč-

ností největší investiční akce na území Starého Města v poválečné době. Vodohospodářská zařízení a. s. Šumperk (VHZ Šumperk) ve spolupráci s městem začaly realizovat v rámci projektu „Zlepšení kvality vod horního toku řeky Moravy - I. fáze“, rekonstrukci a dostavbu kanalizace (stokové sítě) ve Starém Městě. Celkové náklady činily 105 mil. Kč (podíl města byl 10 mil. Kč), bylo vybudováno 4,8 km nové stokové sítě, opraveno 3,7 km stávající kanalizace a provedena celková rekonstrukce ČOV. Akce probíhala v období 2006 – 2008. A následně v roce 2009 byla realizována v rámci stejného projektu výstavba vodovodu v sídlišti 1. máje v hodnotě 19 mil. Kč. Celkové náklady na obě vodohospodářské stavby činily 124 mil. Kč.

Obě tyto investiční akce měly mimo jiné jedno společné, a to různá omezení v průběhu jejich realizace, která výrazně negativně zasahovala do života občanů. V prvním případě to byly rozkopané komunikace, chodníky a vysoká prašnost, v druhém případě pak zpomalení dopravy, časté objížďky a úseky řízené semaforem. Nicméně, přežili jsme to, kanalizace funguje, kvalitní pitné vody je ve Starém Městě dostatek (místní části města se řeší) a po silnici je radost jezdit. Co víc si přát? (red)

INZERCE

**Opravy chladniček, mrazniček, el. sporáků, bojlerů, aku kamen u Vás doma.
Prodej nových chladniček, sporáků a bojlerů. Jejich zapojení a předvedení.**

Kabát Jan

B. Němcové 595, Jeseník

Mobil: 606 420 133

E-mail: kabat-opravy@volny.cz

Usnesení Rady města

Výpis z Usnesení z 45. Rady města Staré Město ze dne 27. 7. 2020

446. Rada města schvaluje Přehled projektových záměrů MŠ a ZŠ Staré Město s tím, že každá jednotlivá žádost bude projednána se zřizovatelem

447. Rada města schvaluje záměr pronájem části pozemku p.č. 130 v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem o výměře 390 m²

448. Rada města schvaluje záměr pronájem části pozemku p.č. 130 v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem o výměře 147 m²

449. Rada města schvaluje záměr prodeje části pozemku p.č. 1763/1 v k.ú. Nová Seninka o výměře 380 m²

450. Rada města schvaluje Smlouvu o poskytnutí dotace a přijetí dotace na akci Mezinárodní výstup na Králický Sněžník 2020 (70 000 Kč) a pověřuje starostu podpisem výše uvedené smlouvy.

451. Rada města schvaluje výpomoc na připravovanou akci Hasičské slavnosti konanou dne 22. 8. 2020 při příležitosti připomenutí 145 let od založení dobrovolného

hasičstva ve Starém Městě (20 000 Kč), dále schvaluje propůjčení prostor ke konání akce – sportovní areál, v případě špatného počasí Kulturní dům.

Před projednáváním tohoto bodu starosta města ohlásil možný střet zájmů

452. Rada města schvaluje starostovi města proplacení nevyčerpané dovolené z roku 2019 ze zdravotních důvodů.

Rada města bere na vědomí:

- návrh na změnu Územního plánu města Staré Město (pozemky v k.ú. Hynčice pod Sušinou) s tím, že návrh může být zařazen do 1. změny Územního plánu města Staré Město

- informaci o změně názvu Státního fondu rozvoje bydlení (SFRB) na Státní fond podpory investic (SFPI) s tím, že změna nemá žádný vliv na práva, povinnosti a závazky, které vyplývají ze smluvních vztahů

Práce ve Starém Městě pokračují i o prázdninách

O prázdninách se toho běží moc neděje a pro mnohé je to tzv. okurková sezóna. U nás se ale pokračuje na stavbě školy a počítačové učebny. Jsme před dokončením zateplení panelových domů na ulici Jesenická 356 a 357.

V červenci jsme měli kontrolu ze SFŽP (Státní fond ži-

votního prostředí) na vybudované podzemní zdroje pro městské části Starého Města – Chrástice, Nová Seninka, Strážnice, Kunčice. Byla to kontrola závěrečná, týkající se realizace projektu a vyhodnocení zkušebního provozu. Dílo bylo zkontrolováno a bylo konstatováno, že projekt byl proveden

v souladu s projektovou dokumentací a vrtky mohou být napojeny.

Další dobrá zpráva přišla v červenci. SFŽP nás informoval o rozhodnutí poskytnutí finančních prostředků na vybudování přivaděčů a vodojemů pro jednotlivé vrtky. Na každý vrt dostaneme dotaci ve výši 3 000 000

Kč. To je celkem 12 000 000 Kč. Po získání potřebných povolení vybereme zhotovitele na uvedené práce a můžeme pokračovat na výstavbě vodovodů v místních částech Starého Města. (starosta Jiří Kamp)

Vylepšená protipovodňová opatření Starého Města

Staré Město bude mít zpracovaný digitální povodňový plán a vybudovanou síť varovného informačního systému a lokální výstražný systém. Co to vlastně znamená? Na přítocích vodních toků budou umístěna vodoměrná čidla, která budou hlídat průtok vody a včas varovat o zvýšené hladině protékající-

cí vody. Jedno čidlo bude zatím monitorovat průtok na Krupé a druhé bude monitorovat Kunčický potok. V souvislosti s tím provedeme také výměnu reproduktorů v počtu 144 ks za bezdrátové. Na radnici bude umístěna nová elektronická siréna. Celý systém bude napojen do „JSVV“ – Jednotný systém

varování a vyrozumění obyvatelstva. Pomocí přijímače se tak výstražné zprávy odeslané ze zadávacího terminálu JSVV umístěného na Krajském operačním a informačním středisku příslušného HZS kraje odvíjejí přes vysílací ústřednu na jednotlivé přijímací hlásiče bezdrátového varovného systému.

Náklady na celou akci budou 4 208 375 Kč. Z toho dostaneme dotaci, která je již schválena MŽP (Ministerstvo životního prostředí), 2 819 540 Kč, a vlastní zdroje 1 208 374 Kč budeme platit z našeho rozpočtu. Ukončení realizace je předpokládáno v roce 2021. (starosta Jiří Kamp)

Do 30. září je splatný poplatek za odpady

Upozorňujeme občany, že do 30. září je splatný místní poplatek za odpady dle obecně závazné vyhlášky města č. 2/2019. Sazba

poplatku činí 550,- Kč za poplatníka. Zaplatit můžete buď hotově v přízemí radnice v kanceláři pokladna – místní poplatky, nebo pře-

vodem na účet města č. 154232461, kód banky 0300. Informujte se prosím na variabilní symbol na tel.: 583 285 996, nebo na emai-

lu: poplatky@mu-staremesto.cz. Děkujeme. (Jitka Urbanová Pešková)

Společenská kronika

V září oslaví svá významná životní jubilea:

Anna Bednářová

Věra Čuláková

Jiří Halenka

Kateřina Chovancová

František Klimeš

Ludmila Krobotová

Filoména Pešková

Jiřina Stojková

Marie Urbášková

Vilém Vašek

**Naším spoluobčanům přejeme stále zdraví,
mnoho štěstí a radosti ze života!**

Narození:

Ondřej Kantorek

Úmrtí:

Richard Krobot

Informace Komise pro zdravotní a sociální péči

Sbírka textilu pro Diakonii Broumov

Ve spolupráci s neziskovou organizací Diakonie Broumov opět pořádáme dobročinnou sbírku nejen textilu.

Sbírka se uskuteční ve dnech pondělí 14. září až pátek 18. září 2020 v Kulturním domě Staré Město.
Otevírací doba: po, út, st: 8 – 12, 13 – 15 h, čt a pá: 8 – 12, 13 – 17 h.

Darovat můžete:

- dámské, pánské, dětské oblečení a obuv,
- lůžkoviny, peřiny, polštáře, deky, spací pytle
- ručníky, utěrky, záclony, závěsy, látky min 1 m2
 - nepoškozené a kompletní hračky,
- domácí potřeby, nádobí, menší funkční elektrospotřebiče.

Prosíme, respektujte pravidla sbírky:

- všechny darované věci musí být čisté, suché, nepoškozené!
- věci zabalte do pevných pytlů, tašek, krabic a tyto dobře zavažte provázekem či přelepte izolepou!

Nesbírá se: nebezpečný odpad (ledničky, televize, počítače...), velkoobjemový odpad (koberce, matrace, nábytek, jízdní kola, dětské kočárky...). Tyto věci odevzdejte do sběrného dvora.

Děkujeme Vám!

VZPOMÍNKA

Deset let uplynulo jako voda, nám zůstal v srdcích žal. Je to, tatínku, velká bolest, že osud nám Tě tak brzy vzal. Vnuk vyrostl jako z vody, radost bys z něj jistě měl, je to, tatínku, velká škoda, že jsi vnuka nikdy neviděl.

10. září 2020 uplyne 10 let, co nás opustil náš milovaný manžel, tatínek

pan PAVEL KUREČKA.

S láskou vzpomínají manželka a děti a vnouček.

VZPOMÍNKA

*Jen kytičku na hrobtí můžeme dát,
zapálit svíčku
a tiše vzpomínat.*

Dne 6. 9. 2020 uplyne 20 let od úmrtí

pana LADISLAVA HAVELKY

a 24. 7. 2020 jsme vzpomněli jeho nedožitych 85 let.

S láskou vzpomínají manželka a děti s rodinami.

Český den proti rakovině 2020

Ve středu 30. září 2020 se v České republice uskuteční další ročník veřejné sbírky Český den proti rakovině. Z důvodu epidemie koronaviru nebylo možné uspořádat sbírku v obvyklém květnovém termínu a celá akce se tak přesunula na poslední zářijový den. **Ve Starém Městě se „květinový den“ bude konat na náměstí od 8 do 17 hodin.** Zájemci si mohou zakoupit kytičku se zelenou stužkou za minimální prodejní cenu **20,- Kč**. Hlavním tématem sbírky je prevence nádorů ledvin a močového měchýře. Kromě klasického zakoupení kytičky je možno na sbírku přispět také zasláním dárcovské textové zprávy a zakoupit e-kytičku, nebo darovat peníze na sbírkový účet. Více informací o těchto možnostech najdete na stránkách www.denprotirakovine.cz.

Slavnostní zahájení školního roku

Zahájení nového školního roku 2020/2021 pro prvňáčky proběhne tradičně na staroměstské radnici

v úterý 1. září v 8 hodin. Srdečně zveme rodiče i prarodiče dětí. Těšíme se na společné setkání a dě-

tem přejeme šťastné vykročení do prvního školního roku, ať se jim daří a ve škole se cítí příjemně.

Pozvánka na třídní schůzky

Zveme všechny rodiče na informační schůzky, které proběhnou 3. 9. 2020 od 16.00 na budově 106 a od 17.00 hodin na budově 77.

Rodiče obdrží informace o průběhu a organizaci nového školního roku 2020/2021, dále informace k dálkovému přístupu do

internetového informačního systému školy (elektronická žákovská knížka). Součástí bude volba zástupců rodičů do školské

rady. **Účast rodičů je nutná.**

Více sportu pro naše žáky

Hned první den školního roku tj. 1. září 2020 v 10.00 hodin dojde k slavnostnímu předání koloběžek od výrobce - firmy Koloběžky Kostka, za účasti dětí a žáků, zaměstnanců a vedení školy, zástupců města, rodičů a sponzorů. Srdečně zveme.

Přehled prázdnin pro školní rok 2020/2021

Období **školního vyučování ve školním roce 2020/2021** začne ve všech základních školách i středních školách v úterý 1. září 2020. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno ve čtvrtek 28. ledna 2021. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude

ukončeno ve středu 30. června 2021. **Podzimní prázdniny** stanovuje MŠMT na čtvrtek 29. října a pátek 30. října 2020. **Vánoční prázdniny** budou zahájeny ve středu 23. prosince 2020 a skončí v neděli 3. ledna 2021. Vyučování začne v pondělí 4. ledna 2021.

Pololetní prázdniny připadnou na pátek 29. ledna 2021. Jarní prázdniny jsou pro okres Šumperk určeny na 8. 2. – 14. 2. **Velikonoční prázdniny** pak připadnou na čtvrtek 1. dubna 2021 (pátek 2. dubna 2021 je tzv. ostatním svátkem podle zákona č.

245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů). **Hlavní prázdniny** uzavřou budovy škol opět až od čtvrtka 1. července 2021 do úterý 31. srpna 2021. (red)

INZERCE

Jsmeme největší český výrobce a zpracovatel kvalitních biopotravin, s přesahem do mezinárodních trhů. Podporujeme a rozvíjíme ekologické zemědělství, vracíme zapomenuté tradiční biopotraviny do životů lidí.

Najdete u nás uplatnění pro zkušené osobnosti i absolventy ve Starém Městě p/Sněžníkem.

Rozšiřujeme náš tým v PROBIO o kolegu na pozici

• **MLYNÁŘ** – technolog výroby • **PRACOVNÍK** ve mlýně • **VYCHYSTÁVAČ/KA** bio potravin • **MECHANIK/ČKA-SERIZOVAČ/KA** • **ÚDRŽBÁŘ**

Nabízíme dlouhodobou možnost přivýdělku starobním důchodcům

více na www.probio.cz/kariera nebo na tel. 588 888 926

Těšíme se na Vaši zprávu a životopis zaslaný na mail personalni@probio.cz nebo předaný na recepci PROBIO, Staré Město p/Sněžníkem

PRO-BIO, obchodní společnost s r.o.
Staré Město pod Sněžníkem
Lipová 40, 788 32
probio@probio.cz

IČO: 465 818 63
DIČ: CZ465 818 63

tel: + 420 583 301 952
fax: + 420 583 301 960
mlýn: + 420 583 239 186

www.probio.cz

Divoký západ v Adamovském údolí

Přes všechny původní anti-táborové covidové strašáky se i letos konal v Adamovském údolí tradiční skautský tábor. Pravda, bylo třeba dodržet nová pravidla a omezení, ale táborníci samotní je rozhodně nepocitovali nijak negativně. Naopak, táborová hra i prostředí je jako vždy vtáhly do dvoutýdenního dobrodružného víru tak, že rozdíl s běžnými ročníky byly sotva patrné. Hru připravovali roveři a Adamovské údolí se tak díky nim na čtrnáct dní stalo Divokým západem, jehož obyvatelé rozdělení do tradičních družin od druhého dne pátrali po vrahovi nerudného místního šerifa, vařili, stavěli si přístřešky, sbírali

dollary, obchodovali s místním farmářem a dělali spoustu jiných tradičních aktivit. Tábor se letos zúčastnilo 35 dětí ve školním věku, 14 roveřů do 21 let a 8 stálých dospělých. Dobrým trendem je i další dorůstající generace – v průběhu tábora zde na různě dlouhou dobu přijelo 15 dětí do 6 let. Pro takové velké množství účastníků už je zapotřeba dobrá organizace a hodně pomocných rukou. Ty naštěstí jako každý rok nechyběly, ať už se jedná o rodiče při stavbě a bourání tábora, při vaření v kuchyni nebo sponzorům jako firma Probio, Farma Pohoda, Chata Profesor, Penzion

Haltmar Ramzová, OSVČ Vaníček Marek.

A když dáte dohromady všechny předchozí faktory – nadšení účastníků, dobrou organizaci i zázemí – máte všechno, co

potřebujete pro nezapomenutelné zážitky ať už je počasí jakékoli. (red)

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: PÁTEK 18. 9. 2020

Periodický tisk územního samosprávného celku ZLATÝ ROH, měsíčník Města Staré Město, vychází k prvnímu dni v měsíci ve Starém Městě. Vydavatelem je Město Staré Město, nám. Osvobození 166, 788 32 Staré Město. IČ 00303364, ev. č. MK ČR E 13110. Případné příspěvky doručte do TIC nebo na e-mail: info@mu-staremesto.cz. UVEŘEJNĚNÉ PŘÍSPĚVKY NEMUSÍ NUTNĚ VYJADŘOVAT STANOVISKO VYDAVATELE